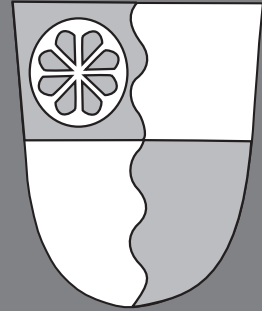

KOSE TEATAJA

AUGUST
2008

Foto A.Kilk

SÜNNIPÄEVAD

90

HELGA RAIMLA

85

HERTA LEOL

HELTA PAAS

80

IRA KAASIK

ELLEN PÄRI

75

LUMME-HILDEGARD

REEMI

JÜRI SEIN

70

HILLE AAVIK

ILMAR LEMMSALU

VALVE LUTSOJA

LILIA ODINTSOVA

ANTONINA PÜVI

ENNO TEPP

65

KOIDULA LUDVI

TIIDU NOORMÄE

AIME-MARIA RANDALU

VAMBOLA SAADI

ELO TAMM

TIIVI UUSMA

60

AINO OJASUU

VIIVI PALMI

AIME RAPPU

SÜNNID

ARTO TOOMET

ANDRE TŠEPOKAITE

KERLI KRUUSTAMM

SANDRA SUVISTE

LISANDRA KUUSIK

KRIS TENNO SAAR

KOSE VALLAVOLIKOGUS 24. JUUNIL 2008

Volikogu istungist võtsid osa: Piret Aavik, Sven Andresen, Jüri Anissimov, Andrus Jöffert, Alvar Kasera, Vello Kivistik, Merike Kummel, Timo Nikitin, Valdur Oks, Arno Pavel, Margus Proos, Kalle Pormann, Aarne Puistama, Ülo Roosnurm, Eha Sepp, Uno Silberg, Aksa Veinpalu.

Volikogus vastuvõetud otsused ja arutlusel olnud teemad:

Otsusega nr 168 osaletakse liikmena LEADER meetme raames asutatavas mittetulundusühingus koostöös Aegviidu, Anija ja Raasiku

vallaga. MTÜ nimi otsustatakse asutamiskoosolekul.

Võeti vastu protokolliline otsus:

1. Võtta informatsioon Tallinna Ringkonnakohtu kohtuotsusest Rahk välja maastikukaitseala moodustamise kohta teadmiseks.

2. Esitada Eesti Vabariigi Riigikohtule kassatsioonkaebus.

Järgmine korraline vallavolikogu istung toimub 21. augustil 2008 kell 15.00 vallamaja saalis.

Uno Silberg

Kose Vallavolikogu esimees

Täpsem ülevaade vallavolikogus toimunud aruteludest ja hääletamistest koos vastuvõetud otsuste ning määrustega on kättesaadav www.kose.ee koduleheküljelt märksõna „volikogu / protokollid“ ja „volikogu / vastuvõetud / otsused / määrused“ alt. Sama informatsioon on kättesaadav valla kõikides raamatukogudes.

NB! Alates 20.12.2007 kantakse vallavolikogu istungid üle reaaliajas (täpsem info vallavolikogu koduleheküljel).

Kose Vallavalitsus
M Ä Ä R U S

Kose

11. juuli 2007 nr 4

Kose staadioni hinnakirja kinnitamine

Aluseks võttes "Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse" § 6 lõike 2 ja § 30 lg 1 p 3; "Haldusmenetluse seaduse" § 57

Kose Vallavalitsus **m ä ä r a b :**

1. Kinnitada Kose staadioni kasutamise ja rentimise hinnakiri alljärgnevalt:

1.1 Üksikpilet staadionile	20 kr/tund
1.2 Üksikpilet riietus- ja duširuumi kasutamiseks	30 kr/kord
1.3 Treening	300 kr/tund

Grupi suurus üle 10 – ne sportlase

Hind sisaldab:

- treeningu aeg 1 tund
- riietusruumid koos pesemisvõimalusega
- WC-d
- inventar v.a. teibad

1.4 Võistlus	800 kr/tund

Hind sisaldab:

- võistluse aeg 1 tund
- staadioni ettevalmistamine vastavalt võistluste iseloomule (v.a. elektrooniline ajavõtt ja fotofiniš)
- riietusruumid koos pesemisvõimalusega
- kohtunike ruum
- üldkasutatavad WC-d
- inventar va. teibad

1.5 Lisamakse iga tund enne võistlust	300 kr/tund

1.6 Lisamakse iga tund pärast võistlust	150 kr/tund

1.7 Lisamakse sauna eest (kuni 3 tundi)	500 kr

1.8 Iga järgnev tund	200 kr/tund

1.9 Staadioni kasutamine laagriteks ja muudeks üritusteks	hind kokkuleppel

2. Soodustused

2.1 Kose valla noortele kuni 19 eluaastat, üliõpilastele ja Kose vallast toetust saavatele klubidele treening tasuta.

3. Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast avalikustamist

Vello Jõgisoo
vallavanem

Merike Sults
vallasekretäri kt

KOSE VALLAVALITSUS TEATAB:

· Kose Vallavalitsuse 30.06.2008 korraldusega nr 332 on algatatud Kose alevikus **Jääkristalli, Hariduse 2B** katastriüksuse (33702:003:0490) detailplaneering pindalaga 6679 m². Planeeringu eesmärgiks on maa sihtotstarbe muutmine, krundile ehitusõiguse määramine ning liikluskorralduse määramine.

· Kose Vallavalitsuse 30.06.2008 korraldusega nr 333 on algatatud Oru külas **Ristmiku** kinnistu (33701:004:0246) detailplaneering pindalaga 3,57 ha. Planeeringu eesmärgiks on sihtotstarbe muutmine ja krundi ehitusõiguse määramine.

· Kose Vallavalitsuse 11.07.2008 korraldusega nr 355 on vastu võetud Kanavere külas **Põua** kinnistu II maatüki (33701:004:0432) ja **Uuspõua** kinnistu (33701:004:0145) detailplaneering. Väljapanek toimub 04.08.2008-18.08.2008 Kose Vallavalitsuse saalis, Hariduse tn 1, Kose alevik. Planeeringu eesmärgiks on kinnistute jagamine elamu- ja maatulundusmaa sihtotstarbega kruntideks ja kruntidele ehitusõiguse määramine.

· Kose Vallavalitsuse 11.07.2008 korraldusega nr 356 on vastu võetud Tuhala külas **Metsaka** kinnistu (33701:001:0026) detailplaneering. Väljapanek toimub 04.08.2008-18.08.2008 Oru Külakeskuses Oru külas. Planeeringu eesmärgiks on kinnistute jagamine elamu- ja maatulundusmaa sihtotstarbega kruntideks ja kruntidele ehitusõiguse määramine.

Kose Vallavalitsus teatab keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise 11.07.2008 korraldusest nr 354

Kose vallavalitsuse korraldusega jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine Kose aleviku ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni eskiisprojektile.

Kose Vallavalitsus on tutvunud aktsiaseltsi SWECO Projekt poolt koostatud Kose aleviku ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni eskiisprojekti keskkonnamõju eelhinnanguga. Kose aleviku ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni piirkonnas põhjavee võtmine ei ületa 200 000 kuupmeetrit aastas ja rekonstrueeritava reoveepuhastusseadme võimsus ei ületa 150 000 inimekvivalenti. Samuti reoveekogumisalal looduskaitsealad ja looduskaitsealade väärtusega objekte ei ole. Keskkonnaregistri andmetel projektialal Natura 2000 alad, vääriselupaigad, kaitsealuste loomade, lindude ning seente ja samblike leiukohad puuduvad. Projekti piirkonnas asub Kose kirik ning muud muinsuskaitseobjektid ja miljööväärtusega alad. Vee- ja kanalisatsioonitorude rajamine neid objekte ei mõjuta. Projekti ellurakendamine täies ulatuses on üheks meetmeks Harju alamvesikonna veemajanduskava juurutamisel, et tagada Pirita jõe hea seisund.

Projektiga lähtutakse säästva arengu printsiipidest ja järgitakse keskkonnakaitse põhimõtteid, tegevuste realiseerimisel ei ole ette näha olulist keskkonnamõju, samuti ei seata ohtu inimeste tervist, healu, kultuuripärandit ega vara. Veemajandusprojektiga luuakse raamistik tegevusele, millega ei kaasne tõenäoline negatiivne mõju. Sellega on põhjendatud ettepanek keskkonnamõju hindamisest loobumiseks. Seisukoha strateegilise keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise kohta on seisukoha andnud oma kirjaga Harjumaa Keskkonnateenistus (27.06.2008 nr 30-11-3/29514-2).

Keskkonnamõju strateegilise hindamise mitteamatamise otsusega saab tutvuda 30 päeva jooksul otsuse tegemisest Kose vallavalitsuse tööajal (adress Hariduse 1 Kose alevik Kose vald) ning Kose valla kodulehe (www.kosevald.ee) dokumendiregistris.

Kose Vallavalitsus teatab Oru külakeskuses 14.07.2008 toimunud Oru küla Nurga, Lepiku ja Loo detailplaneeringule avalikul väljapanekul esitatud vastuväidete avalikul arutelul kolmest vastuväitest Arno Saare ja Heinamäe elamugrupi elanike avaldused leidsid lahenduse. Oru Külaarenduse Seltsi ja Otiveski Külaarenduse Seltsi esindajate nimel esinenud Jaanus Saadve ei nõustunud Kose Vallavalitsuse vastusega esitatud vastuväitele ja jäi oma seisukoha juurde.

Valla kingitus koolilastele

Kose Vallavalitsus eraldab 2008/2009 õppeaastal igale esimesse klassi minevale lapsele 1000 krooni toetust.

Toetust saavad need valla koolidesse minevad lapsed, kelle elukoht rahvastikuregistri andmetel on Kose vallas. Toetus kantakse lapsevanema arveldusarvele. Andmed esitatakse kooli. Kose valla lastele kes alustavad kooliteed eri- või vene õppekeelega koolides eraldatakse toetus koolitõendi esitamisel. Andmed esitada Kose Vallavalitsusele.

Erge Loorits, haridus- ja kultuurinõunik

Kose Vallavalitsus
M Ä Ä R U S

Kose

25. juuni 2008 nr 3

Soojuse piirhinna kooskõlastamine

Aluseks võttes kaugkütteseaduse § 9 lõike 3, kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõike 3 punkti 1, haldusmenetluse seaduse § 57, osaühing U-M Soojus taotluse ja lisatud hinnakalkulatsiooni ning vallavanem Vello Jõgisoo ettekande, annab

Kose Vallavalitsus **m ä ä r u s e**:

1. Kooskõlastada osaühing U-M Soojus poolt esitatud soojuse piirhind alljärgnevalt:
  - 1.1 elanikud 1147 krooni MWh, millele lisandub käibemaks 18%
  - 1.2 asutused 1147 krooni MWh, millele lisandub käibemaks 18%
2. Käesoleva määruse peale võib kaevata halduskohtusse 30 päeva jooksul määruse teatavakstegemisest arvates.
3. Tunnistada kehtetuks Kose Vallavalitsuse 26.06.2006 korraldus nr 289.
4. Määrus jõustub 1. oktoober 2008.

Vello Jõgisoo
vallavanem

Kätlin Iljin
vallasekretär

Soojahinna tõusust

Oma 2006 aasta juulikuu Kose Teataja artiklis, mis rääkis eelmisest soojahinna tõusust, lõpetasin lootuses, et suudame leida alternatiivsed lahendused põlevkiviõliga kütmisele. Kahjuks näitasid majanduslikud arvutused sooja ja elektri koostootmisjaama ebamajanduslikkust ja seetõttu on meie toasooja hind sõltuvuses põlevkiviõli hinnast. Põlevkiviõli hind aga on tõusnud 2008/2009 kütteperioodiks juba 5955 kr/t.. Võrdluseks toon hinna, mis oli 2006 aastal s.o. eelmise hinnatõusu ajal, 4400-4700 kr/t. Selline hinnatõus, arvestades küttekuluga 1550 tonni aastas, suurendab U-M Soojuse kulutusi kokku 2,18 milj krooni võrra. Kütuse hind moodustab aga 75% sooja omahinnast ja seega on järjekordne soojahinna tõus paratamatu.

Lähtudes eeltoodust ongi Kose vallavalitsus oma korraldusega kinnitanud 2008/2009 kütteperioodiks soojahinnaks 1147 kr/MWh + käibemaks.

Samas tegutsetakse alternatiivkütustele ülemineku võimaluste väljaselgitamiseks. Kaalumisel on üleminek turba ja puiduhakkega kütmisele. Täna peetakse läbirääkimisi AS Tootsi Turvas esindajatega. Positiivsete lahenduste korral ehitatakse AS Tootsi Turvas poolt uued katlamajad. Kõik see peaks pakkuma leevendust järgnevatel kütte-perioodideks.

Vello Jõgisoo
Vallavanem

Kose vald koos Raasiku, Anija ja Aegviidu vallaga osalevad LEADER-MTÜ asutamises Neljapäeval, 24. juulil otsustas erakorralisel istungil Kose valla volikogu osaleda liikmena LEADER meetme raames asutatavas mittetulundusühingus koostöös Raasiku, Anija ja Aegviidu vallaga.

Leader- meetme raames antava kohaliku tegevusgrupi toetuse ja projektitoetuse eesmärgiks on Eesti Maaelu arengukava alusel toetada Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist kohalikku initsiatiivi, edendades elu maapiirkonnas kohaliku koostöö kaudu, milles erinevad osapooled suunavad oma ühised jõupingutused piirkonna vajaduste kindlaksmääramiseks, nende elluviimiseks ning piirkonna võimaluste kasutamiseks.

Taotlus esimese tegevusaasta jaoks raha saamiseks saab esitada PRIAsse esitada 15.augustini selleks peavad toimuma kõigis 4 vallas volikogu istungid toimuma enne 12.augustit.

LEADER-tegevusgrupist peab osa võtma igast kohalikust omavalitsusest lisaks vallale vähemalt üks MTÜ ja ettevõtja. Mittetulundusühing Kose Suusaklubi ja Kivitammi OÜ on andnud nõusoleku olema loodava LEADER MTÜ asutajaliikmed koos Kose vallaga. Kose vallal on plaanis selle meetme abil Kose Lauluväljaku ja selle ümbruse korrastamine, detailplaneeringu ning laululavale ehitusprojekti koostamise näol.

Merle Pussak
Abivallavanem-maanõunik

1. AUGUSTIST ON AVATUD HAJAASUTUSE VEEPROGRAMMI 2008. AASTA TAOTLUSVOOR.

Harju Maavalitsus annab teada, et algab hajaasutuse veeprogrammi taotluste vastuvõtt Anija, Harku, Keila, Kernu, Kiili, Kose, Kuusalu, Kõue, Nissi, Padise, Raasiku ja Viimsi vallas.

Programmi raames toetatakse järgmisi hooneteväliste joogivee süsteemi rajamisega seotud tegevusi hajaasutusega piirkondades:

- kaevude (puur- ja salvkaevude) ja nende teenindamiseks vajalike veetrasside ehitamine ning renoveerimine;
- olemasolevatest kaevudest uute trasside ehitamine või olemasoleva trassi renoveerimine;
- kaevude varustamine vee pumpamiseks ja/või puhastamiseks vajalike tehniliste seadmete ja tarvikutega, sealhulgas selleks vajalike elektritööde teostamine;
- rajatud hooneteväliste veesüsteemide teostusmöödistamine;
- vee kvaliteedi analüüs.

Toetust saavad taotleda füüsilised isikud ning mittetulundusühingud ja sihtasutused, mille põhikirjaliste tegevuste hulka kuulub oma liikmete või elanike joogiveega varustamise tagamine.

Toetuse piirsummaks ühe majapidamise puhul on 100 000 krooni ning toetus ei saa olla suurem kui 2/3 projekti üldmaksumusest. Taotleja omafinantseering peab olema vähemalt 1/3 kogu projekti maksumusest.

Informatsiooni hajaasutuse veeprogrammi kohta ja taotlusvormid leiab Harju Maavalitsuse www.harju.ee/?id=11173 ja Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse www.eas.ee/?id=4115 kodulehekülgedelt.

Taotluste vastuvõtmise viimaseks tähtajaks vallavalitsuses on 15. september 2008.

Hajaasutuse veeprogrammi kontaktisikuteks vallas on

Vello Jõgisoo vallavanem, telefon 6339 300, e-post vello@kose.ee ja Merle Pussak, abivallavanem-maanõunik, telefon 6339 320, e-post merle@kose.ee

Hajaasutuse veeprogrammi maakondlikeks kontaktisikuteks on :

Jüri Muru, Harju Maavalitsuse arenguosakonna juhataja asetäitja, telefon 6118 780, e-post jyri.muru@mv.harju.ee ja Henn Vaher, Harju Maavalitsuse arenguosakonna transporditalituse juhataja, telefon 6118 782, e-post henn.vaher@mv.harju.ee

Programmi tutvustav infopäev toimub 12. augustil 2008 kell 10:00 Oru Külakeskuses, Oru külas, Kose vallas.

MILLINE ON SINU VÕI SU PERE ÕPILUGU?

Sellele küsimusele ootame vastust kuni 1. septembrini 2008.

Miks? Ikka selleks, et üles leida, jäädvustada ja tunnustada Kose valla täiskasvanud õppijaid ning vääriliselt võtta osa XI täiskasvanud õppija nädalast (TÕN) mis saab toimuma 10- 17. oktoobril 2008. Õpilugu võiks olla esseena. Hea kui elektrooniliselt, kuid võib olla ka paber kandjal. Kui on raskusi mõtete kirja panekuga siis saab abi Kose valla rahvaraamatukogudest, Kose ja Oru lasteaiast.

Kontaktid:	Kose lasteaed	Erika Suvi
	Oru lasteaed	Liivi Siht
	Kose raamatukogu	Heljo Järvelaid
	Kose- Uuemõisa raamatukogu	Sirje Bärg
	Oru raamatukogu	Marju Purgats
	Ravila raamatukogu	Piret Täht

Seni Kose valda tulnud märkimist väärivad tunnustused on saanud: Kose Kunstikeskus (Aasta koolitussõbralikum organisatsioon 2006 Harjumaal), Marina Kuuseoja (Aasta õppija 2007 Harjumaal), Kose Vald (Aasta koolitussõbralikum omavalitsus 2007 Harjumaal ja Vabariigis).

Kerget sulge ning head pealehakkamist. Õpilugude kirjutamise ja saatmisega võib alustada juba täna.

Erge Loorits
Haridus- ja kultuurinõunik

ALLIC 1. TÖÖAASTA KOSE-UUEMÕISA LASTEAED-ALGKOOLIS

Comenius projektiga olid seotud 2.-4.kl.

Detsembris koostas iga klass rühmatööna tutvustuse klassi õpilastest, tunniplaani ja lemmiktegevustest. Jaanuaris hakkas 4.klass tegema igal koolipäeval kandeid ilma kohta internetis aadressil www.meteodesecoles.org. Õpilased kirjutasid eesti ja inglise keeles tutvustuse Eestimaa ja oma kodukoha kohta, seda on võimalik eelneval kodulehel lugeda.

3. ja 4.klass uurisid partnerite poolt saadetud materjale nende koolielu kohta, koostati võrdlustabelid tunniplaani ja õppeainete ning vaheaegade kohta.

3.klass valmistas õpimapi ja suure posterit viisakusväljendite kohta kuues keeles.

2. – 4.kl. koostasid kuuskeelse arvude (1-20) raamatu, proovisime seda ka lugeda. Kõige raskemaks

osutus kreeka keel, seda just erineva tähestiku tõttu.

3. ja 4.klass lahendasid ülesandeid, et teada saada partnermaade kohta: rahvaarv, asukoht, pealinn, lipp, vapp, emakeel, kliima, rahvushümn.

4.klass luges raamatut „My Cat Likes to Hide in Boxes“ ja kirjutas selle põhjal oma klassiraamatu. 3.klass tegi internetimaterjali põhjal õpimapi partnerriikide kohta.

2.klass õppis inglise keelt jätkuvalt ingliskeelsete juturaamatute kaudu, need olid seotud projekti teemadega.

Koostasime mitmekeelset interaktiivset sõnastikku – kogusime õpilastega vastava teema kohta 20 sõna, saatsime need Austriasse, seal tehti kõikide saabunud sõnade seast valik, mis pandi ülesse <http://www.edumoodle.at/musikvs30/> leheküljele. Teemad, mis on üles pandud – numbrid, värvid, perekond, kool, lemmikloomad, loomad, pühad.

Alates jaanuarist saatis iga klass Edumoodle'isse kirja, milles tutvustati oma tegemisi. Meie ettevõtmisi saab näha ka fotodel. Lugesime meile saabunud kirju. Eriti aktiivsed kirjade saatjad on Kreeka ja Portugali lapsed. Stendil oli võimalik näha projekti materjale.

Kose-Uuemõisa Lasteaed-Algkooli inglise keele õpetaja Sirje Lepik

PRESSITEADE, 14. juuli 2008

Kose Gümnaasiumi õpilane jätkab kooliteed Hong Kongis
Kevadel Kose Gümnaasiumi 10. klassi lõpetanud Anu Nael istub juba sügisel koolipinki kaugel Hong Kongis, Li Po Chun United World College's.

Kose vallast Palvere külast pärit Anu otsustas kandideerida aprillis UWC Eesti Ühingu poolt korraldatud stipendiumikonkurssil, sest United World College liikumise eesmärk ühtib tema enda tööks- pidamistega ja neiu leidis kooli poolt pakutud multikultuuralses õhkkonnas enda jaoks väljakutse.

„Oma hingelt olen ma rändur ja olen alati unistanud maailmas ringi rändamisest, et õppida tundma erinevaid kultuure ja kogeda võimalikult palju uut ja huvitavat,“ selgitab Anu.

Uuel kooliaastal loodab Anu tõestada, et on igati võidetud stipendiumi vääriline. Anu asub õppima koos kaaslasega sajakonnast erinevast riigist maineka

International Baccalaureate Diploma programmi põhjal. Lisaks koolitööle osalevad noored iga päev sotsiaalse suunitlusega vabatahtliku töö programmides ja kultuuridevahelist teineteismõistmist õhutavates tegevustes. Õpingud kestavad kaks aastat.

United World Colleges liikumine aitab läbi rahvusvahelise hariduse, jagatud kogemuste ja ühiskondliku tegevuse noortel inimestel kujuneda vastutustundlikeks kodanikeks, kes on poliitika- ja keskkonnateadlikud, pühendunud rahu, õigluse, mõistmise ja koostöö ideaalidele ning nende ideaalide ellurakendamisele läbi tegude ja isikliku eeskuju. Liikumine sai alguse 1962. aastal, kui avati esimene kolledž Walesis. Täna kuulub United World Colleges võrku 11 kooli, lisaks Walesile on koolid Norras, Itaalias, Kanadas, Ameerika Ühendriikides, Venezuelas, Costa Rical, Singapuris, Hong Kongis, Indias ja Svaasimaal.

Eesti õpilased on United World

Colleges koolides õppinud alates 1993. aastast, seni on rahvusvahelise keskhariduse saanud üle 30 noore inimese. Alates sügisest asuvad lisaks Anule UWCs õppima Tallinna Jakob Westholmi Gümnaasiumi 10. klassi lõpetanud Kelli Maldre, kellel seisavad ees kaks õpinguaastat Itaalias ja Suure-Jaani Gümnaasiumis 10. klassi lõpetanud Eva-Liise Reile, kes jätkab oma kooliteed Norras.

Täiendav info:

Liise Lehtsalu
UWC Eesti Ühing
E-mail: llehtsalu@yahoo.com
www.hot.ee/uwcestonia
www.uwc.org

EESTI VALDADE XVI SUVEMÄNGUD

5-6 juulil toimusid Eesti valdade XVI suvemängud. Esmakordselt peeti need Harjumaal ja sedakorda oli võistluste korraldamise au antud Kosele. Seda väga lihtsal põhjusel Harjumaal pole korralikke staadione kus sellisel tasemel võistlusi läbi viia. Eesti valdade XVI suvemängudel Kosel osales 1417 sportlast 66 vallast. Alad ja võistkondade arv olid järgmised: Jalgrattakrossis osales 23, kergejõustikus 37, kõieveos 7, mälumängus 25, orienteerumises 22, meeste võrkpallis 37 ja naiste võrkpallis 35 võistkonda.

Jalgrattakrossi rada oli tehtud Kose lauluväljaku taha Aasumäele. Rada oli u 3,3 km pikk ja seda tuli läbida vastavalt võistlusklassile kas 3 või 6 korda. Metsas oli rada kitsas ja küllaltki raske oma ohtlike langustega. Käisin isegi paar päeva pärast võistlust rada proovimas ja sain kinnitust raja ohtlikkusest. Järgmine päev tuli pärast korralikku kukkumist ratas remonti viia. Koset esindas jalgrattakrossil Raivo Laanemets, Peeter Kand, Jevgeni Kotov, Kaur Kristal, Siim Suuroja, Raino Einroos, Tõnis Kristal, Ivo Põld, Lembe Marley, Jaanus Audova, Uno Silberg, Hillar Lepik. Parimana meie meestest õnnestus M-40 klassis väljasõita II koht Raivo Laanemetsal. Kokkuvõttes saavutas Kose võistkond jalgrattas V koha. Esimene koht kuulus Toilale, järgnesid Tartu, Karksi, Ülenurme.

Kõieveo võistluspaik oli valmis seatud Kose Spordimaja hoovi muruplatsile. Sealgi oli esindatud Kose meeskond, kuid konkurents oli tõsiselt tugev. Võitjaks tuli ilma ühegi kaotuseta Tartu vald, Kose meeskond pidi leppima 7 kohaga. Mälumängust võttis osa 25 võistkonda. Võistlus kujunes väga tuliseks ja asi hakkas kontrolli alt väljuma, kui „vanad kogenud mälumängurid“ leidsid ühe küsimuse, kus nende vastuse andmed ei vastanud korraldajate andmetega. Võistluse kohtunikud olid juba võistlust pooleli jätmas, kui meelteavaldus peagi vaibus ja sai vikoriiniga edasi minna. Müts

maha korraldajate ees, kes suutsid turniiri korralikult lõpuni viia ja jäid endale kindlaks. Lõpuks väljus võitjana Türi tarkadeklubi. II ja III kohta jäid sama tulemusega jagama Juuru ja Paikuse mälumängurid. Kose võistkond jäi jagama 20-21 kohta Audru vallaga.

Orienteerumise võistuspäigaks oli valitud Rõõsa. Oma heade tõusudega mõnuses metsas ja järvede vahel on see suurepärase paik selle ala läbiviimiseks. Kahjuks toimus samal ajal Lõuna-Eestis orienteerumise mitmepäevavõistlus llvesteade, kuhu olid läinud vabariigi parimad orienteerujad, mis jättis oma jälje meie võistlusele. Aga teisest küljest oli see suurepärase võimalus Kose sportlastel esile tõusta ja oma vallale väärtuslikke punkte tuua. Kose parimana saavutasid naiste arvestuses II ja III koha Annika Loorits ja Kristi Vaks, meeste klassis VI koha Jaak Kõiva, M-50 klassis tõi Kosele vajalikke punkte V koha eest Kalev Kõiva. Orienteerumise kokkuvõte oli järgmine: Tarvastu, Tartu, Aurdu. Kose ja Rae said võrdselt punkte.

Kergejõustik peeti vastavatud Kose staadionil. Meie suured lootused olid Moonika Kallas, Madis Vestel, Timo Kilp, Jass Murutalu, Erik Luts. Madis ja Timo tegid kaasa mitmetel aladel, millega nad igapäev ei tegele (kaugushüpe, 100 m). Lisaks näitasid kergejõustikus häid tulemusi Kadri VILBA, Ene-Ly JÕGEDA, Kaire LUSTI, Janete TRESTIP, Grete VILBA, Veronika RAIDE, Eda-Liis HANSSON, Heidi SIIMUMÄE, Önnela TOMINGAS, Karin KOPPELMANN, Sirje RIITMURU, Kaire TOMINGAS, Alevtina ABEL, Kaie TOMINGAS, Ivo KITSING, Kaur SULTS, Madis TAMM, Vallo MIHKELSOO, Martin MIIL, Siim SUUR, Tago TREI, Timo UIBOPUU, Bert REISNER, Ain KILK, Rein VALDMAA, Evert VARBLAS. Võistlejate nimekiri oleks olnud kindlasti pikem kuid samal ajal toimusid Rakveres vabariigi noorte kergejõustiku võistlused, kus löid kaasa ka Kose noored.

Suvmängude kergejõustiku paremusjärjestus:

- 1 Tartu vald 496 p
- 2 Kose vald 480 p
- 3 Tähtvere vald 470 p
- 4 Audru vald 468 p
- 5 Ülenurme vald 441 p
- 6 Karksi vald 437 p
- 7 Sauga vald 429 p

Võrkpalli finaalturniir sai peetud Kose-Uuemõisa staadionil. Võistles 16 meeskonda ja 15 naiskonda, kes jagati 4 alagrupperi ja iga alagrupperi võitjad said õiguse võidelda esikoha pärast. I ja II koha peale peeti kõige põnevam mats, kus jäi peale lõpuks Eesti eliiti kuuluv Tartu valla esindusvõistkond. Napilt kaotas neile Viimsi. III koht Audrule ja IV Tähtverele. Meeste turniir jaotati samamoodi 4 alagrupperi. Siin peeti juba alagrupperis väga vihaseid heitlusi, kus alagrupperi võitjad pidid läbi igasuguste surnud ringide ja muude probleemidega pead vaevama. Kõige puhtamalt tuli 4 parema sekka Väätsa, kes võitis oma vastaseid puhtalt. Ülejäänud IV paremat olid Audru, Tartu ja Ülenurme. Esikoha võitis Ülenurme vald. Kose valla võrkpallurid pidid piirduma kevadel peetud eelturniiri kohaga. Hea oli tõdeda, et Kose vald suutis panna kokku täisvõistkonna, see tähendab, et võisteldi igal alal. Samas arenguruumi veel on. Parimad vallad punktide üldarvestuses:

Tartu vald	197 punkti
Audru vald	176 punkti
Ülenurme vald	176 punkti
Kose vald	172 punkti
Tähtvere vald	171 punkti
Suure-Jaani vald	158 punkti
Tarvastu vald	158 punkti

Kokkuvõtteks Eesti valdade XVI suvemängudele võib öelda, et ME saime hakkama nii võistlemise kui ka korralduse poole pealt. Kose vallal oli selline vabariikliku ulatusega võistlus läbi viia esmakordne katsumus. Eriti tahaks ma tänada mulle staadionil palju toeks ja abiks olnud Valdur Kalmet ja Kose

gümnaasiumi noormehi: Kaur Sultsi, Ivo Kitsingut, Raino Arjukest ja Siim Ambust. Kaunis oli vaadata suvemängude avamisel Kose Gümnaasiumi laste ja neidudekooori tütarlapsi. Erilised tänud lilleneiuudele Liisa

Tammele, Pauliina Siimumäele, Mari Lembkele ja Eva-Liina Tammele. Suured tänud paluti edasi öelda suurepärasele Kose Gümnaasiumi köögiperele hea teeninduse ning maitsevate toitude eest. Sooviks

tänada kõiki Kose inimesi, kes aitasid meid võistluste läbi viimisel.

Kose staadioni ja võimla juhataja, Riivo Roosnurm.

KOSE VALLA SUEMÄNGUD 2008 JUHEND

1. AEG ja KOHT

Kose(staadion ja selle lähiümbrus) 8.- 9.augustil 2008

Võistluste algus: reedel 08.aug. kell 18.00 TÄNAVAKORVPALL, kell 18.00 Kergejõustiku MITMEVÕISTLUS laupäeval 09.aug. kell 10.00 korvpalli VISKEVÕISTLUS, kell 10.00 Kergejõustiku KÜMNEVÕISTLUS, kell 10.30 Jalgratta VIGURSÕIT, kell 11.15 PENTANK, kell 12.00 RANNAVÕRKPALL, kell 12.45 SAAPAVISE, kell 13.00 HOOTA KAUGUS, kell 13.30 TÄPSUSJOOKS, kell 13.45 RASKUSHEIDE, kell 14.00 KÜMNEVÕISTLUSE AUTASUSTAMINE, kell 14.30 Jalgratta loosimine, kell 15.00 JALGPALL

2. OSAVÕTJAD

Osaleda võivad kõik Kose valla elanikud, valla spordiklubide liikmed, ettevõtted, asutused.

3. VÕISTLUSALAD JA VANUSEGRUPID

TÄNAVAKORVPALL

mehed, noormehed (1991-1992 sündinud), noormehed (1993-1994 sündinud), noormehed (1995 ja varem sündinud), naised

mängitakse tänavakorvpalli reeglitega; võistkonna suurus 3+1

võistlussüsteem selgub kohapeal sõltuvalt osalejate arvust

PETANK

meessugu, naissugu

mängitakse eelvoor täpsusele, mille tulemusel neli paremat selgitavad play-off süsteemis paremusjärjestuse.

RANNAVÕRKPALL

meessugu, naissugu

võistlussüsteem selgub kohapeal sõltuvalt võistkondade arvust

võistkonna suurus 2+1

SAAPAVISE

mehed, naised, poisid (1996-1998), noormehed (1993-1995), tüdrukud (1996-1998), neiud (1993-1995), lapsed (1999 ja hiljem sünd.)

KORVPALLI viskevõistlus

mehed, naised, noormehed (1993-1995), lapsed (1996-1998), neiud (1993-1995), lapsed (1999 ja hiljem sünd.)

JALGRATTA VIGURSÕIT

poisid (1996-1998), tüdrukud (1996-1998), lapsed (1999 ja hiljem sünd.)

JALGPALL

mehed, noormehed (1993 ja varem sündinud)

võistkonna suurus 10 meest (6+1 väljakul ja varus võib kasutada 3 meest)

KERGEJÕUSTIKU mitmevõistlus

mehed, noormehed (1990 ja nooremad), naised, neiud (1990 ja nooremad)

meestel on kavas kümnevõistlus ja naistel seitsmevõistlus

HOOTA KAUGUSHÜPE

meessugu, naissugu

TÄPSUSJOOKS

absoluutarvestus

distantis on 60 m ja aeg 20 sek. Täpseima aja jooksnud võistleja võidab

RASKUSHEIDE

meessugu, naissugu

meeste raskusheite vahend kaalub kg ja naistel kg

4. REGISTREERIMINE VÕISTLUSTELE

Registreerimine aladele toimub 30 min. enne ala algust

5. AUTASUSTAMINE

Autasustatakse kolme paremat võistlejat või võistkonda ja kohe pärast ala lõppu.

Autasustatakse ka kokkuvõttes aktiivseimat spordiklubi

Iga osalemine erineval alal annab ühe lisahääle jalgratta loosimisel.

Kõikide osavõtjate vahel loositakse välja JALGRATAS

JULGE OSAVÕTT ON POOL VÕITU

Täiendav info tel: 56 677 040 Riivo Roosnurm

19 -20 juulil toimus Kadrioru staadionil Eesti 91.MV kergejõustikus, kus võtsid osa ka Kose sportlased. Meeste kõrgushüppes oli tules Erik Luts, kes saavutas Eesti MV tulemusega 2.05m III koha. Mees ise kommenteeris, et koht tuli küllaltki kergelt. Spetsiaalselt selle jaoks trenni ei teinud ja ette ei valmistanud. Regulaarse ja järjepideva treenimise tagajärjel on füüsiline vorm ikkagi hea, et saab kaasa lüüa ka eestikatel ja nagu näha, siis edukalt. Meeste kõrgushüppes ei teinud kaasa vabariigi esinumber Marko Aleksejev. Teine positiivne tulemus Kose jaoks oli Madis Vesteli 800 m jooks, kus enne jooksu lubas Madis, et võtab siit medali. Aga juhtus hoopis nii, et Vestel tuli selle aasta Eesti meistriks. Ja nüüd kõige suurem pomm.... Koselt pärit Maris Rõngelep heitis naiste vasarat 65,75m, mis on uus Eesti rekord ja selle tulemusega ka loomulikult Eesti meister 2008. Palju õnne meie poolt.

Kose staadioni juhataja,
Riivo Roosurm

„PILLIPIIGAD“ KOOS RAHVATANTSURÜHMAGA „PÄÄSUKE“ VIRU SÄRUL

Rahvusvahelist folkloorifestivali „VIRU SÄRU“ korraldatakse juba 22 aastat. Üritus toimub üle aasta. Tavaliselt on SÄRU peetud kas Palmse või Vihula mõisas.

Sel aastal 5.-6.juulil esmakordselt Jäned mõisas- Harjumaa piiril.

„Pillipiigad“ on varasematel aegadel kahel korral Särul osalenud.

Tänavusele Särule kutsus meid VIRU SÄRU kunstiline juht hr Igor Tõnurist. Lisaks andis ta piigadele austava ülesande- olla saateansambliks Tallinna rahvatantsurühmale „Pääsuke“.

Proovid tehtud... ja Särule.

Selleaastase VIRU SÄRU teema oli

intrigeeriv: „Raha, rikkus, vaesus“. Põhiteemat kandsid Eesti folklooriansamblid Virumaalt, Tartust, Muhust, Saaremaalt, Kihnust, Harjumaalt, Narvast, Tallinnast. Neile sekundeerisid külalised Kreekast, Ungarist, Venemaalt.

Ühtekokku oli ligi 500 esinejat. Peale rahvalaulude, tantsude ja pillilugude sai kuulata raha anekdoote ja neid ka ise rääkida, vaadata münt-ehete ja raha-rahvariite näitusi, tantsida hommikuni simmanil Musta Täku Tallis populaarse ansambli „Kihnu Poisid“ saatel.

Üles oli seatud 10 erinevat lava.

Eriti rahvarohke vaatajaskonnaga olid Rahalava, Rikkuse lava, Vaesuse lava ja Mõisahäärberi saal. Suured 3-tunnised galakontserdid toimusid Mängude väljakul. Igal folkloorirühmal oli seal võimalus esitada oma 10 minutiline eeskava.

„Pillipiigad“ esitasid oma 30 minutilist kava kuuel korral. Lisaks veel kaks esinemist koos „Pääsukesega“. Kõige meeldivam kontsert oli meie jaoks Mõisahäärberi saalis, kus oli väga hea akustika ja palju kuulajaid. 5.juuli õhtul esitati veelkord kuulsat mammut-regivärssi „VIRU REGI“. Keskööl toimus Jäned linnamäel „Sõdalaste pingi“ lahtilaulmine. Nimelt kujutab pink kaheksa sõdalase puuskulptuuri, mille valmistasid Särul puhuks erinevate maade puuraidurid. Lõkke ääres laulsid sõdalaste loitse ansamblid „Tink-tingadi“ Vihulast ja „Harju mehed“ Viljandist. See kõik oli põnev ja suurepärase.

Loodan, et igale särulisele jäid nendest kaunitest suvepäevadest kenad mälestused.

Meie rahvatarkus- „Aeg on raha“ -maksab ka täna.

Rahaorjusest ei pääse me keegi. Igaüks võis Särult koju minnes mõlgutada mõtet:

kas me ikka oleme vabad.....

Juta Helilaid

KAPAK VIIS SOOME PÄIKESE

Juuli viimasel nädalavahetusel rõõmustas Kose-Uuemõisa rahvatantsurühm Kapak oma esinemisega põhjanaabreid Kesk-Soomes suurimal rahvamuusikapeol „Spelit“ Alavusel. Nädalaid kestnud vihmaperiood lõppes päeval, mil saabusime Kose-Uuemõisast meie, Kapaku tantsijad. Meeleoluka ja energilise esinemise tõttu kiitis Soome maakonnaleht Ilkka, et särasime nagu päike, vaatamata sellele, et päeva jooksul tuli üles astuda viiel korral.

Esinemistega alustasime hommikul kell 11 ning viimane etteaste lõppes alles kaksteist tundi hiljem.

„Kui päike lagipähe paistab ja üks esinemine teist taga ajab, võtab veidi hingeldama küll, ent meie vastuvõtt oli niivõrd soe ja sõbralik, et väsimust peaaegu ei mäletagi,“ märkis tantsija Tõnno.

Ainsate tantsijatena avanes meie rühmal võimalus tervitada publikut ka pidustuste avamisüritusel suurimas kohalikus spordihallis. Ka kaht festivali kõige tähtsat päeva paluti lõpetada just meil oma rahvalike tantsude kavaga.

Nagu ikka suurematel esinemistel kombeks kaasasime tantsima ka publiku. Istuma jäänud pealtvaatajate sõnul oli nende jaoks uskumatu, kuidas suutsime muidu

nii kohmakad soomlased nõnda kergejalgselt tantsima tõmmata.

„Tegelikult võivad soomlased päris hästi tantsida, näiteks minul pole kunagi õnnestunud publikust nii hoogsalt liikuvat partnerit leida,“ kommenteeris tantsija Annely.

Esinemistele andis särtsu ja tuju hoidsid alati kõrgel meie ihumoosekandid „Aivar ja õed Tihedad“ ehk Aivar Oroperv, Tiina Malkov ja Kaja Kasemets, kes igasse esinemisse omapoolse väikse vimkaga lusti lisasid.

Nädal aega kestnud rahvamuusika pidu Spelit toimus sel aastal 37. korda. Lisaks Kapakule Eestist esinesid väliskülalistena veel mitmed rahvamuusikaansamblid üle terve Euroopa. Kustumatu mulje jättis meile rahvatantsijate ja pillimängijate ansambel Timra Spelman Rootsist, kes oli tänavu festivalil juba kümnendat korda.

Sõprussidemed Alavuse linnaga said alguse 17 aastat tagasi, kui 1991. aastal tulid Soomest Alavuse rahvatantsuemaks nimetatud Laura Hakojärvi tantsijad ja pillimängijad Eestisse Soome-Ugri päevadele, kus nende võõrustajaks oli Kose noorterühm Leida Tiisiga eesotsas. Aasta pärast käidi vastukülaskäigul Alavuse linnapäeval. Pärast seda

on soomlased käinud mõnel korral Eestis ja Kose valla tantsijad Soomes, viimati 2003. aastal Kose kolmandaneljanda klassi lasterühmaga.

Mitmelgi korral puhusime pärast esinemisi juttu mõne pealtvaatajaga, kes ühel või teisel moel Kose vallaga seotud. Kes mäletas varasemaid eestlaste esinemisi Soomes, kes oli ise Eestis külas käinud. Kõik palusid anda edasi oma parimad tervitused Kose valla inimestele, kes neid omal ajal võõrustanud või külas käinud.

PASUNAD PÄIKESÄRAS

Maailma suurim pasunakoor Mai lõpus ja juuni alguses toimusid Leipzigi Saksamaa Evangeelsed Puhkpillimuusikapäevad (Deutscher Evangelische Posaunentag) „Ohren Blickmal!“. Sinna kogunes ligi 16 000 mängijat Saksamaalt ja kümme-kond orkestrit mujalt maailmast, kaugeim pasunakoor oli Paapua Uus-Guineast! Eesti Vabariiki ja Eesti Evangeelset Luterikku Kirikut esindas EELK Kirikumuusika Liidu Pasunakoor. See kollektiiv moodustati kevadel Kose-Uuemõisas seminarlaagri käigus mitme orkestri baasil ja Kose kiriku pasunakoor kuulub sinna täies koosseisus. Lisaks meie pasunakooriga on seal liikmeid

Saaremaalt, Otepää-Rõngu, Kambja, Rapla ja Kuusalu pasunakoorigest, kokku üle kolmekümne mängija, peadirigent on Kahro Kivilo.

Reis algas 29. mail – öhtul maandusime Berliinis, sealt alustas meie juhtimist ja kaitsmist tõeline ingel Ursula Griwenka, eesti keelt oskav ja eesti meelt hästi mõistev sakslanna. Öösel jõudsime Leipzigi, majutusime hotelli ja juba hommikul tegime eduka proovi. Pasunakoor kõlas suurepäraselt, just nagu märtsikuise laagri viimasel päeval, polnud vaja isegi häälestada! Edasi tuli linnaekskursioon kohaliku eestlase Anu Lehmani juhtimisel.

Me jõudsime Nikolai kiriku juurde just siis kui algas jumalateenistus festivali korraldajatele. Soovijad jäid teenistusele, kus lauldi koraale ja liturgiat ilma orelita ja lauldi ka kaanoneid – laul oli värske ning tempokas. Pärast jõudsime ka J.S. Bachi töökohas Thomas-kirikus käia ja tema haul talle austust avaldada.

Samal päeval oli Leipzigi linnapea vastuvõtt kutsutud külalistele, lisaks allakirjutatule esindasid EELK-d Aivi Otsnik Kirikumuusika Liidust, dirigent Ott Kask ja Kambja kirikuõpetaja, trompetist Kristjan Luhamets. Öhtul olime kõik koos Nikolai kirikus, kus laulis maailma-kuulus Thomaner-poistekoor.

Nikolai kirik sai ka järgmisel päeval meile tähendusrikkaks paigaks – selle pühakoja juurde olime kokku saamise määranud, sealsamas müüdi noote, huulikuid, pille ja muid tarvikuid. Kõrvetava päikese käes ja karmis kuumuses (üle 30 kraadi varjus) leidsime pühakoja varjus pisut kergendust. Seal tegime ka põgusa proovi. Oli festivali esimene päev ja linn kihas puhkpillimängijatest. Meie ühtne riietus meenutas Eesti värve, meie „ingel” lehvitas meie sini-must-valget, meil oli kohe rohkelt asjatundjat publikut ümber, kes aplodeeris isegi heliredeli- ja kolmkõlaharjutuste peale! Seal kiriku ees me esitasime oma kava, siis siirdusime Augustus-platzi’le, kus kohutavas kuumuses ja päikeselöösas mängisime suures ühendpasunakooris pasunapäevade avateenistuse. Edasi läksid pasunakoorid üle terve linna kontserte andma, meie siirdusime pealava taha oma korda ootama. Pealaval esinesid külalised, enamuses suhteliselt väikesed ja nõrgad koorid, kes mängisid põhiliselt saksa repertuaari. Enne meid mängisid austerlased, nende mäng oli küll puhas ja nauditav, neil oli kavas ka austria rahvamuusikat ja loomulikult Mozart. Meie mängisime vaid Eesti muusikat: meie puhkpillimuusika rajaja D.O. Wirkhausi „Oh tõuse, laul”, M. Härma „Issand, jää meie juurde”, J. Aaviku „Hoia, Jumal, Eestit”. Kell 18 kogunes suur koor uuesti, vaheldumisi „väikese”, 200-liikmelise dirigentide kooriga mängiti koos poolteist tundi. Siis siirduti üle linna 25 eri kirikusse väga kõrgetasemelisi kontserte kuulama. Augustus-platzi’il mängis öhtul hiljani veel Jugend-Jazzorchester Sachsen. Oli pikk, kuum ja ülimalt elamusterohke päev.

Järgmisel hommikul registreeris Leipzigi Zentralstadioni värav iga siseneja, ja pärast põgusat ja asjalikku proovi teatati Guinness’i rekordist: staadionile oli kogunenud maailma suurim vaskpuhkpilliorkester (täpsustatud andmetel 15 761 mängijat!)! Tervituste pooltunnis loeti ette ka meie peapiiskopi Andres Pöder’i kiri festivalist osavõtjatele. Lõputeenistusel mängis suur koor nii, et dirigenti nägime

suurelt ekraanilt. Üllatavalt hästi kõlas kokku ja ehtsa saksa korrektsusega oli kogu logistika hiilgavalt täpne, väga hästi võrreldav meie laulupidude korraldusega. Kogu ürituse kandis üle MDR ja sellest valmis ka DVD. Tervituseks ja aplausi asemel mängis suur pasunatemeri üht nooti ja tegi pikalt laineid – elamus, mida ei unusta iial. Eelmisel päeval Augustus-platzi’il ehitati legodest maja nii, et iga soovija sai legoklotsile kirjutada oma andmed (Piibli järgi: laske ka endid ehitada elavate kividenä vaimulikuks kojaks 1Pt2:5). Nüüd oli see majake toodud keset jalgpalliväljakut ja lammutati lõputeenistuse käigus, iga soovija sai pärast ühe klotsi talle seni tundmatu inimese nime ja aadressiga! Meie saime küll tühjad klotsid mälestuseks, sest tänasime üksteist ja pildistasime veel pikalt pärast ürituse lõppu.

Öhtul kohtusime veel oma heategijatega: Saksa Evangeelse Puhkpillimuusikateenistuse peavaimulik Bernhard Silaschi ja Westfali Puhkpillimuusikaameti juht Ulrich Dieckmann, kes niigi finantseerisid meile kogu selle sõidu, kostitasid meid veel kreeka restoranis! Seal mängisime väikese koosseisuga lõbusat muusikat, seda mängu juhatas Ott Kask.

Ärasõidupäeva veetsime Berliinis, meil oli au külastada ka Berliini Eesti saatkonda, seal mängisime kaks lugu ja tänasime oma grupi asjaajajat Aivi Otsnikku suure vaeva eest. Kogu see sõit oli täielik õnnestumine, kuigi... Kolm tilka tõrva meepotti tekitasid kolm Rapla pasunakoori liiget, kes kolm päeva järjest jõid! Kas tüüpilised eestlased? Neid ma rekordiorkestrisse muidugi ei lubanud.

Veelkord Saksamaale

Täpselt kuu oli möödas eelmisest sõidust kui jälle lennukile asusime. Ida-Harju praostkonnal on juba mitu aastat sõprusuhted Kirrhaini vastava piirkonnaga Saksamaal. Möödunud suvel oli Eestis külas nende kirikukoor ja pasunakoor, nüüd oli meie kord sinna külla minna. Lendasime Frankfurti Maini ääres, sealt veel poolteist tundi sõitu ja olimegi kohal. Meid oli seekord üle 50 inimese: segakoor, lastekoor

ja väike kammerorkester, kokku pandud mitme koguduse muusikutest ja Kose kiriku pasunakoor, abiks Samuel Jalakas Kuusalust. Koore juhatas Silja Trisberg Jõe-lähtmest ja Anne Jalakas Kuusalust oli kogu sõidu eest muretseja ja korraldaja. 29. juunil teenisime kaasa Stadtallendorfi kirikus jumalateenistusel, enne teenistuse algust mängisime kiriku ukse ees veerand tundi, ja meie mäng raamistas terve teenistuse. Jutuluse pidas Harju-Jaani (Raasiku) õpetaja Lev Lekarkin. Öhtul oli kontsert Schwabendorfi kirikus, kus alguses ja lõpus mängis ka kohalik pasunakoor, pärast kontserti oli ühine eine ja jalgpalli EM finaali, mis küll sakslastele eriti edukas ei olnud.

Järgmisel päeval kohtusime Kirrhaini linnajuhtidega, vaatasime linna ja Linnakirikut, siis sõitsime Marburgi. Jälle palavus ja päikeselöök, kuid Elisabethi kirikus saime viibida pikalt päris meeldivas kliimas. Edasine huviretk mööda ülimalt meeldivat ja kaunist linna oli kuumuse tõttu paras katsumus. Öhtul oli kontsert tillukeses Groâseelheimi kirikus. Teispäeval viitsime mõnusa hommikupooliku Amöneburgis – kunagise vulkaani otsa kujunenud auväärses linnakeses. Mägi on kirikutorni tipu järgi 365 meetrit kõrge, liigaastal järelkult üks meeter rohkem (kohalik nali!). Milline ilus vaade! Suur katoliku kirik ja tilluke evangeelne kabel, kus laulsime koos „Ma olen väike karjane”. Siis sõitsime veel ümbruskonna kirikuid mööda, Gemündeni kirik oli kapitaalremondis ja kohalik kogudus oli päris edukalt saanud muinsuskaitsetega kaubale: kirikusse tuleb põrandaküte ja tilluke katlamaja on kohe kiriku kõrval, küll kõrvalises küljes!

Viimane öhtu Whoras – algul kontsert kirikus, siis piknik kohaliku

koguduse õues. Elamuste elamuseks oli kohaliku pasunakoori mäng, kes esitas stiilselt ja mõnusat ehtsat saksa pasunamuusikat - marsse, valsse ja polkasid. Küsisime luba ja mängisime nendega koos lõpuni. Sellel reisel saime juurde uusi sõpru ja nägime palju ilusat, rohkelt üldse mitte depressiivseid Saksa väikelinnu ja kaunist, küll inimkäte kujundatud loodust.

Kose kiriku pasunakoor

Kui Kose endine köster Arnold Räsä tähistas oma 100 aastast sünnipäeva, siis mängis jumalateenistusel ka Kose-Uuemõisa (endine Kose EPT) puhkpilliorkester. Hiljem läks orkestrit vaja Ida-Harju vaimulikul laulupäeval Aasumäel, ja ka kalmistupühadel. Kalmistupühadel panime seljad kokku Kose pasunakooriga. Ajapikku Kose-Uuemõisa orkester hääbus, mängima hakkasime hoopis Kose kirikus, nii kujuneski kogudusele oma pasunakoor. Esimest korda nimetati

meid nii 1999.a. Kose pasunakoori aastapäevakontserdi kavalehel. Päev hiljem tegi nimetatud kollektiiv „turnee“: mängisime järjest jumalateenistustel Kuusalus, Leesil ja Loksal. Sealt edasi tulid muud mängud, algselt projektina alustanud seltskonnast kujunes igal nädalal regulaarselt harjutav kollektiiv. Edasi tulid sõidud sõpruskoguduste juurde (Juuru, Kanta-Espoo ja Hollola), 2003.a. Tuhala kogudusega koos Asikkalas käies saime kanda ka Tuhala pasunakoori nime. Ega see vale ei ole, sest me teenime ka selles koguduses. Samal aastal saime pille Rauma Poikasoittkunta pööningult, kogudus rendib pille ka Kirikumusika Liidust. Aastaid mängime jõuluõhtu teisel teenistusel Kose kirikus, Ülestõusmispüha hommikuti oleme mänginud kirikutornist tervele asulale. Kalmistupühad Kosel, Tuhalas ja Juurus on olnud igal suvel meie töö. Orelite taaspühitsemine pärast suurt remonti Kosel, Tuhalas

ja Juurus algas meie mänguga. Kaks suve tagasi pühitseti meie mänguga Kauklahti kabel Soomes, aasta varem mängisime trioga nurgakivi-panekul. Kui Kirikumusika Liidu puhkpillilaagrid hakkasid toimuma Kosejõe Koolis, siis meie pasunakoor on mitmes mõttes korralduse juures olnud.

Pasunakoor on nõ „vabaõhuorel“, paindlik ja mitmete võimalustega väga pidulik muusikariist. Temaga saab mängida nii valjusti kui vaikselt. Muusika, mida me mängime, ei ole agressiivne, vaid on ülesehitav ja ülendav. Meie võime ära mängida terve teenistuse, ka kogu liturgia. Viimasel ajal oleme saanud juurde palju uut head repertuaari. Kose kiriku pasunakoori maksimumsuurus koos dirigendiga on 12 mängijat, praegu on vabu kohti.

Kahro Kivilo,
Kose koguduse organist.

AUGUSTIS 2008 KOSE VALLAS TOIMUVAD

SÜNDMUSED

2.08	10.00	Unustatud mõisad 2008 Kose- Uuemõisa mõisa ja muuseumi külastuspäev Kell 10.00-18.40 Info www.unustatudmoisad.ee		Kose- Uuemõisa Mõis
15.08		SUVEPIDU – Hendrik Sal Saller & Smilers		Kanavere mägi
29.08	18.00	KIRIKUKONTSERT esineb ETV tütarlastekoor	Tasuta	Kose Kirik

SPORDIÜRITUSED

8.08	18.00	Kose valla mitmevõistluse MV		Kose Staadion
9.08	11.00			
8.-9.08		Kose valla suvemängud Juhend valla kodulehel		Kose staadion
20.08	11.00	Valla rattamatk – Liivaküla -Karla- - Kanavere - Kuivajõe - Karla Rahvaspordi kolmikürituse III etapp ja lõpetamine RATTALOOS		Algus Liivaküla teerist
23.08	10.00	Kose tänavakorvpalli turniir 2008 IV etapp Mandaat võistluspäeval kell 9.30 Võistkonna suurus 3+1	Võistlusklassid Mehed: 91-92, 93-94, 95 ja hiljem sündinud; Naised	Kose korvpalliplats
24.08		Kose valla HEIDETE MITMEVÕISTLUS		Kose staadion

! Jälgige reklaami INFO 633 9306 Kose Vald

KUNSTIKOOLI MÖÖDUNUD ÕPPEAASTA

Kunstikooli 2007/2008. õppeaastale võib nüüd joone alla tõmmata.

Millega siis hakkama saadi? Alates septembrist läks kooli põhiõpe üle 5-aastasele õppetsüklile (senise nelja asemel) ning möödunud õppeaastal oligi töös 5 põhiõppe kursust, 2 algklasside kunstirühma, eelkoolialiste rühm ning tarbekunsti rühm, kokku 86 õpilast. Lapsi juhendasid 4 õpetajat: Maiu Mooses, Kadri Kruus-Laurimaa, Külli Vihmar ja Tiia Rodi. Lõppenud õppeaasta kõige meeldejäävaim ja võimsaim sündmus oli kahtlemata osalemine sügisel koolivaheajal Prantsusmaal Euroopa Noored „Youth in action“ programmis, kus Montbrisoni linnas toimus 10-päevane noortelaager 8 riigi osavõtul. 10 päeva niivõrd kirjus, huvitavas ja vabas seltskonnas - sellise kogemuse vastu ei saa ükski tavaline turismi- või kultuurereis. Kolmel korral sai käidud ühiselt Tallinnas näitustel, sealhulgas nähtud ära ka üks selle aasta tippnäitusi: Joan Miro KUMU-s. Õppeaasta lõpetasime ekskursiooniga Helsingi moodsa kunsti muuseumisse, Kiasmasse.

Osalesime kunstikoolide näitusel „Üllatav Leid“ Märjamaal, kus leidsid äramärkimist vanemas vanusegrupis Marjut Reinikese ja Aap Kaur Suvi tööd. Oktoobris eksponeeritakse meie kunstikooli tööd Riias rahvusvahelisel näitusel „With love“. Kose Raamatukogus oli möödunud õppeaasta kestel väljas 2 õpilaste ja 1 täiskasvanute näitus.

23. mail toimus kunstikoolis neljandat korda lõpuaktus, lõpetas meie 3.lend: **Epp Kristel Uibo** (Oru Põhikool, 9.kl.), **Kadri-Liis Hein** (Oru Põhikool, 9.kl.), **Kreete Kristel Koppelman** (Kose Gümnaasium, 9.kl.) ja **Marjut Reinike** (Kose Gümnaasium, 9.kl.). Selleaastane lend oli silmapaistavalt andekas, ääretult tubli (ülivõrded on siin täiesti asjakohased). Kunstikoolis on kujunenud traditsiooniks, et lõputöid hindab noortest tegevkunstnikest koosnev vägagi kompetentne žürii ning sel aastal oldi tõsiselt üllatunud: see ei ole lastekunstikooli tase, see on märgatavalt kõrgem, see ei jää alla Kunstiakadeemiale... Neljast lõputööst kolm hinnati absoluutse maksimumiga, ehk 10 punktiga, üks töö sai 9 punkti:

Epp Kristel Uibo: lõputöö keraamikas (erinevad tunded ja pinged inimeses): 10 punkti

Marjut Reinike: installatsioon + graafika (helid ja nende väljendamine): 10 punkti

Kreete Kristel Koppelman: ehted – graafika, keraamika, metall (juhuse olulisus elus): 10

Kadri-Liis Hein: keraamika (erinevate maade traditsiooniline keraamika): 9 punkti

Selja taha on jäänud ka 2 suvist kunstilaagrit. Algklasside laager toimus jaanipäeva-eelsel nädalal Oru Rahvamajas ning siin osalesid lapsed ka väljaspoolt kunstikooli. Põhiõppe laager leidis aset 29.06.-04.07. Väandra lähedal Võidula

mõisas. Sügisel eksponeerime tehtud töid Kose Raamatukogus.

Ees ootab veel täiskasvanute maali-laager, mis toimub Kihnu saarel ühes Pärnu kunstiklubiga.

Aga septembris algab uus õppeaasta, avaaktus toimub 05.09. kell 16.00. Ja taas ootame kunstikooli uusi õpilasi:

- algklasside grupp – tund toimub kord nädalas

- tarbekunsti grupp – alates 5. klass, tund toimub samuti kord nädalas

- põhiõppe I kursus – alates 5. klass, 4 tundi nädalas: joonistamine, maal, kompositsioon ja kunstiajalugu

- eelkooli grupp – 4.-7.a.lapsed, tund toimub laupäeviti 11.00-12.30

Registreeruda tuleks augusti- ja septembrikuu jooksul (soovitavalt enne 05.09.): telefonil 56 953 915 (Tiia Rodi) või kunstikeskus@hot.ee.

Tiia Rodi

Kunstikeskuse ja kunstikooli juhataja

Pilt: 3.lend: Kreete, Marjut, Epp ja Kadri-Liis, keskel õpetaja Tiia Rodi

REGISTREERITUD KURITEOTEATED AJAVAHEMIKUL 20. MAI KUNI 20. JUULI

Ööl vastu 25.maid varastati Oru külas kortermaja keldrist salaja muruniiduk MTD ning mootorsaed Husqvarna ja Partner.

25.mail kella 22.30 ajal tungiti Ravila alevikus kallale naisterahvale, millega pandi toime avaliku korra raske rikkumine.

Ajavahemikul 30.mai kuni 02.juuni varastati Oru külas Hiievälja tee ehitusplatsilt Globalbuild OÜ kuuluv segumasin ja pikendusjuhe.

2.juunil Oru külas Hiievälja teel lõi meesterahvas teist isikut, pannes toime kehalise väärkohtlemise.

Ööl vastu 5.juunit Kose-Uuemõisas varastati Baltian Rautavalimo OÜ territooriumilt vanametalli.

Ööl vastu 8.juunit varastati Kose alevikus pargitud veoautost Volvo mapp dokumentidega.

8.juunil Kolu külas süüdati mitmest kohast põlemas metsaalune maa.

Ajavahemikul 1.-12. juuni Saula külas Siniallika uues arendatavas eramurajoonis varastati eramaja ehitusobjektilt tööriistu ja –seadmeid.

14.juunil Kose alevikus juhtis vallaelanik Marko I. mootorsõidukit, olles alkoholihoobes ning olles eelnevalt karistatud alkoholihoobes mootorsõiduki juhtimise eest.

26.juunil Vardja külas toimunud omavahelise tüli käigus peksis meesterahvas teist isikut keha piirkonda, pannes toime kehalise väärkohtlemise.

Ajavahemikul 28.juuni kuni 2.juuli varastati Kose alevikus maja kõrval pargitud sõiduautol VW Passat ära kõik 4 ratast.

Õöl vastu 2.juulit Kose-Uuemõisas alevikus varastati maja trepikojast jalgratas Optima.

Õöl vastu 3. juulit Kose alevikus varastati maja trepikojast motoroller.

11.juulil Kose-uumõisa alevikus varastati päevasel ajal eramu esikust salaja mobiiltelefon NOKIA 3110C Ajavahemikul 26.juuni kuni 19.juuli on Tade külas sisse murtud uste lõhkumise teel majja, keldrisse, sauna ja varastatud metallesemeid: suured pajad, ahju metallkest, vana teler ja raadio.

Väärteomenetluse seadustiku § 262 alusel on avaliku korra rikkujaid karistatud 15 korral.

Informeerige politseid, kui Teil on informatsiooni antud juhtumite või teo toimepannud isikute kohta. Politsei lühinumbril **110**

Mikk Altmets, juhtivkonstaabel

Tel. 6124658; 5166368, mikk.altmets@pohja.pol.ee

RAHVUSVAHELISEL FOLKLOORIFESTIVALIL ELRO 2008 SLOVAKKIAS

Iga aasta teisel juulikuu nädalavahetusel toimub Slovakkias, Kezmarokis rahvusvaheline käsitöö- ja folkloorifestival ELRO.

S`pis`i regionon ümber Kezmaroki linna on rikas loodusliku ilu poolest. Jäävad ju siia Kõrg-Tatrad, koobastikud, kindlused. Siit saab alguse Doonau jõgi. Suvel terminaalseinid ja talvel mägisuusatamine.

Ametlikult sai Kezmarok linna õigused 1269.a. Linna on valitsenud Poola ja Ungari ülikud. Hästi on arenenud käsitöö. Arhitektuuris on esindatud romaani, gooti, renessaans ja barokk stiilid. Keset linna on platseerunud restaureeritud kindlus, mille ehitamist alustati 1463.a.

Sellesse kaunisse paika on Pillipiigad oodatud juba neljandat korda. Meie vastuvõtjaks Kezmarokis on alati olnud folklooriansambel Goralik.

Rahvusvaheline 18. folkloorifestival ELRO 2008 avati Raekoja platsil, millele eelnes rongkäik vanalinnas. Festival on põhiliselt orienteeritud omadele folkloorirühmadele, millele lisavad värvi külaliskollektiivid. Seekord Itaalia, Türgi, Serbia, Ungari, Tsehhi, Bulgaaria, Poola, Venemaa, Ukraina, Eesti.

Pillipiigadel oli võimalus üles astuda viiel korral. Esitati autentset folkloorset kava: regilaul, pillilood, tantsud. Sel aastal oli Pillipiigasid esindamas kõige noorem koosseis- 9-12 aastased noored Kose Muusikakooli kasvandikud. Nende esimene kontsertreis õnnestus suurepäraselt.

Festivalil osalemist toetasid Eesti Kultuurkapital ja Kose Vallavalitsus.

Juta Helilaid

ILM AUGUSTIS

Enamik augustikuu ilmadest sarnaneb juulikuu omadega.

Kuu esimesel poolel võib oodata jahedamat, hoovihmadega ilma, mis lubab mõnel päeval ka heina teha ja vilja koristada.

Kuu teine pool on soe ja kuiv.

Lopsakat lõikuskuud!

Koostas:
ÜLO ROOSNURM
28.07.2008

Standard

AS Standard võtab
Kose mööblivabrikusse
tööle:

MONTAAŽITISLEREID

**MÖÖBLIDETAILIDE
KOMPLEKTEERIJAJD**

Lisainfo telefonil 606 4511
Aadress: Pikk 107, Kose,
Harjumaa
www.standard.ee

Pakun tööd
koduabilisele- koristajale
eramus Kosel.
Tööaeg ja tasu kokkuleppel.

Kontakt 5045946

**Annan laenu
kinnisvara tagatisel.**

Tel 56 397 550

**Ostan
metsa- ja
põllumaad**

tel 5032821

Seoses tootmismahu
kasvuga otsib
AS Cicada
asukohaga Kose alevik ja
Rooküla Harjumaa oma
meeskonda:

**PEHMEMÖÖBLI
VALMISTAJAID**

**KARKASSI
KOOSTAJAID**

ABITÖÖLISI

Kasuks tuleb eelnev
töökogemus
mööblitootmise
valdkonnas, kuid muidu
väljaõpe kohapeal.

Kontakt aadressil
Hariduse 2 Kose
Harjumaa 75101
Lisainfo tel.
6026430
5662003

**Müüa
saetud ja lõhutud
küttepuid**
koos kohaletoomisega,
pikkus 30-50cm

Tel. 56484838

Kose Autokool OÜ
kutsub teid autojuhi koolitusele
"B" kategoorias.
(automat ja manual käigukast)
Info ja registreerimine tel. ja
internet teel.

5042096 , 6 307 299
info@autokoolkose.eu
www.autokoolkose.eu

Vajatakse
puudeladujaid
Nõrava külasse.

Tel 56484838

OÜ Kuivajõe Farmer
osutab teenust pinnase
planeerimisel, tõste- ja
kaevetööde teostamisel
buldooseri, kopa ja
minilaaduriga.
Hinnad soodsad.

Info tel.5035542

K-U TREIMER OÜ

EHITAB, REMONDIB:

- ehitus- ja remonditööd
- eramute ehitus
- katuste ja fassaadide ehitus ja remont
- san. tehnilised tööd

tel/faks 675 1230
GSM 511 5482, 5347 4909
e-mail: treimer.treimer@mail.ee

ENCO EST OÜ
saetööstuses Alaveres
müügil soodsa hinnaga

**SAEMATERJAL
HÖÖVELMATERJAL**

**Saagimisteenus
Transport**

Tel: 6 097 097,
51 05 234
info@enco.ee

30. augustil 2008 kell 13.00 toimub Palveres Kose valla külade päev.

Kavas:
tutvustame Palveret,
võistlused Kose valla külade võistkondadele,
joonistusvõistlus ja tegevused lastele,
tantsuks mängib ansambel Pesamunad,
lõke

Täpsem info ja külade 4-liikmeliste võistkondade registreerimine
(hiljemalt 10. augustiks) tel. 58 132 473 või palvere@hot.ee

13.septembril kell 13.00 ootame Palvere kooli vilistlasi Palvere Külakeskusesse.

Eelregistreerimine 1. septembrini tel. 58 132 473 või aadressil palvere@hot.ee
Palvere Külakeskus Palvere 75108 Harjumaa

KIRIKUTEATED

KULDLEERIPÜHA Kose kirikus on 17.augustil kell 11.00 Kõik, kes käisid Kose kirikus Eeiris 1958a. on oodatud käärkambrisse kell 10.00.

KIRIKU LASTEPÄEV ja Kose kiriku väikese laste mänguväljaku avamine pastoraadi kõrval on 17. augustil kell 14.00.

EESTI TELEVISIOONI TÛTARLASTEKOORI kontsert Kose kirikus 29. augustil kell 18.00. Kontsert on tasuta.

HOMMIKU-HARJU PALVERÄNNAK toimub tänavu 31. augustil ning algab jumalateenistusega Kose kirikus kell 11.00. Järgneb Ëu. 15 km pikkune jalgsimatk, mis on pikitud mõtiskluste ja lauludega. Vajalik eelregistreerimine 6036372.

Südamlik kaastunne
Vladimir Lepperile perega
armsa isa
kaotuse puhul.

Töökaaslased Greetec OÜ-st

Avaldame kaastunnet
lastele perekondadega ema
Emilie Johanson`i
surma puhul.

Kase tänav 6 majaanikud

Avaldame kaastunnet
naabritädi Milla`le perega
kalli ema
surma puhul.

Naabrid Kodu 1-st.

Jäädavalt lahkusid
ARVO TAMMIK
EMILIE JOHANSON
LJUBA MIKIVER
ELSA-MARIA NURMSALU

VÄLJAANDJA KOSE VALLAVALITSUS

Toimetaja: S. Bärq, tel. 6 751 279. Toimetuse liikmed: E. Loorits, K. Bakradze, E. Sepp
Kose Teatajasse minev info saada iga kuu 25. kuupäevaks meiliaadressile koseteataja@kose.ee või helista telefonil 6 751 279.
Kujundus: OÜ Digimap, trükk AS Printon Trükikoda. Hind üksikmüügis 5 krooni